

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 10/2007 vp

Hallituksen esitys Suomen ja Viron välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä marraskuuta 2007 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Suomen ja Viron välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 127/2007 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Kaija Suvanto, ulkoasiainministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- sisäasiainministeriö
- puolustusministeriö
- valtiovarainministeriö
- liikenne- ja viestintäministeriö
- kauppaja- ja teollisuusministeriö
- Pääesikunta
- suojelupoliisi
- tietosuojavaltuutetun toimisto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Viron välisen sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassa pidettävän tiedon välittäminen ja suojaaminen Suomen ja Viron välillä ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi- ja teollisuusasioissa. Kysymys on arkaluonteisista tietoaineistoista, jotka lähetettävässä sopimusvaltiossa on erikseen

luokiteltu korkean tietoturvallisuuden tason toteuttamista edellyttäväksi.

Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin asiakirjoihin sisältyy myös sellaisia salassapidettäviä tietoja, joiden luvaton paljastaminen voi aiheuttaa merkittävää ja laajalle ulottuvaa vahinkoa tärkeille yleisille eduille. Perinteisesti kansainvälinen tietoturvaluusuyhteistyö käsittää diplomaattiseen toimintaan samoin kuin puolustus- ja poliisihallintojen väliseen yhteistyöhön liittyvän ei-julkisen tiedonvaihdon suojaamisen. Kansainvälisillä tietoturvaluusvelvoitteilla on kuitenkin kasvava merkitys myös taloudellisen, teollisen ja teknologisen yhteistyön kannalta. Yhä useammat yritystason hankkeet edellyttävät turvaluusujatun tiedon hyödyntämistä.

Pyrkimyksistä huolimatta ei ole voitu toteuttaa monenkeskistä tietoturvaluusalan yleissopimusta, minkä vuoksi on etsitty kahdenkeskisiä sopimusratkaisuja. Suomen ja Viron välisen sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassapidettävän tiedon välittäminen maiden välillä ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi-, teollisuus-, tiede- tai teknologia-asioissa. Kysymys on tietoaaineistosta, joka on lähetävässä sopimusvaltiossa erikseen luokiteltu korkean tietoturvaluustason toteuttamista edellyttäväksi tiedoksi.

Käsiteltävänä olevan sopimuksen hyväksyminen on tärkeää muun muassa sen vuoksi, että se antaa suomalaiselle yritystoiminnalle mahdollisuuden saada sellaisia tilauksia tai osallistua sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää pääsyä Viron turvaluusluokiteltuihin tietoihin. Sopimus parantaa suomalaisten yritysten kilpailuasemaa.

Saadun selvityksen mukaan Suomen ja Viron välisen sopimuksen määräykset vastaavat kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain (588/2004) säännöksiä. Kyseinen laki

on säädetty osana Suomen ja Saksan välisen tietoturvaluusussopimuksen sekä Suomen ja Euroopan avaruusjärjestön (ESA) välisen tietoturvaluusussopimuksen voimaan saattamista. Lakiin sisältyy erityissäännös, jonka mukaan toisen sopimuspuolen salassapidettävät ja turvaluusluokitellut asiakirjat ja niihin sisältyvät tiedot ovat myös Suomessa salassapidettävät. Salassapitovelvoite on siten kattavampi kuin yleisessä julkisuuslaissa (621/1999). Sopimuksen lainsäädännönalaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista koskeva lakiehdotus ei kuitenkaan asiallisesti vaikuta kansalaisten tiedonsaantia vähentävästi suhteessa siihen, miten tiedonsaanti on yleisen lainsäädännön mukaan järjestetty.

Käsiteltävänä olevan sopimuksen mukaan vastaanottavan sopimuspuolen on pääsäännön mukaan pidettävä turvaluusluokiteltu tieto salassa. Sopimuksen sisältämät tietoturvaluusvelvoitteet vaikuttavat ensisijaisesti siihen, miten viranomaisten ja velvoitteen piiriin kuuluvien yksityisten tahojen on käsiteltävä asiakirjoja, sekä siihen, miten toimitila- ja henkilöturvaluudesta on huolehdittava.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Tallinnassa 5 päivänä kesäkuuta 2007 Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä turvaluusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 15 päivänä marraskuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Tapani Tölli /kesk	Timo Korhonen /kesk
vpj.	Tapani Mäkinen /kok	Valto Koski /sd
jäs.	Maarit Feldt-Ranta /sd	Petri Pihlajaniemi /kok
	Juha Hakola /kok	Unto Valpas /vas
	Rakel Hiltunen /sd	Tuula Väätäinen /sd
	Elsi Katainen /kesk	vjäs. Veijo Puhjo /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.